

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

4 februari 2009

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Bart Martens, mevrouw Tinne Rombouts en de heren Patrick Lachaert,
Erik Matthijs, Karlos Callens en André Van Nieuwkerke –

**houdende interpretatie van artikel 17 en houdende wijziging van artikel 48
van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

A. Algemeen

Dit voorstel van decreet heeft tot doel een einde te stellen aan de rechtsonzekerheid die ontstaan is door een arrest van de Raad van State van 16 oktober 2008 dat zich heeft uitgesproken over een annulatieberoep tegen een van de afbakeningsplannen voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Het betreft arrest nr. 187.115 in zake Martens dat besloot tot de gedeeltelijke nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 houdende definitieve vaststelling van het afbakeningsplan voor de Grote Eenheden Natuur en Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling van de Kraenepoel en Markettebossen, de Vallei van de Zeverenbeek, de Vallei van de Benedenleie, de Damvallei, de Vallei van de Boven-schelde noord, de Oosterzeelse bossen, de Makegemse bossen en de Vinderhoutse Bossen. Omdat de verzoekende partij slechts belang had bij de vernietiging van het bestreden besluit in de mate het percelen betreft waarop zij een zakelijk recht heeft, werd het besluit enkel vernietigd wat enige percelen te Sint-Martens-Latem betreft.

Het arrest heeft slechts betrekking op een van de 37 afbakeningsplannen voor het VEN die werden vastgesteld krachtens het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (Natuurdecreet). Daardoor zijn de rechtstreekse gevolgen van het arrest weliswaar beperkt, maar het arrest heeft wel onrechtstreeks verstrekkende en zwaarwegende gevolgen. Dat heeft alles te maken met het middel dat tot voormelde, gedeeltelijke nietigverklaring heeft geleid. Dat middel komt erop neer dat de definitieve vaststelling van het afbakeningsplan gebeurde buiten de termijn voor afbakening van het VEN die in artikel 17, §1, tweede lid, van het Natuurdecreet werd bepaald, terwijl die termijn volgens de verzoekende partij geen termijn van orde is, maar een termijn die de bevoegdheid van de uitvoerende macht begrenst. Artikel 17, §1, tweede lid, luidt als volgt: “De Vlaamse regering bakent binnen 5 jaar na de inwerkingtreding van dit decreet een effectief te realiseren oppervlakte van 125.000 ha af, en draagt zorg voor de totstandkoming van de natuurrichtplannen binnen de periode van 10 jaar na

de inwerkingtreding van dit decreet.” De Raad van State oordeelde als volgt: “Ingevolge deze duidelijke tekst had de Vlaamse Regering op 18 juli 2003 geen bevoegdheid tot definitieve vaststelling van het afbakeningsplan.” De Raad van State heeft dus in het bewuste arrest de stelling ingenomen, tegen het advies van de auditeur in, dat de termijn van vijf jaar voor afbakening van het VEN geen termijn van orde is, maar een vervaltermijn. Dat betekent dat de overschrijding van die termijn leidt tot verlies van bevoegdheid. Aangezien het Natuurdecreet in werking is getreden op 20 januari 1998, is die termijn verstreken op 20 januari 2003.

De Vlaamse Regering en haar diensten zijn er echter steeds van uitgegaan dat de termijn van artikel 17, §1, betreffende de afbakening geen vervaltermijn is. Daartoe baseerden zij zich niet alleen op wat de memorie van toelichting verklaart over artikel 17, §1, maar ook op de gevestigde rechtspraak van de Raad van State over termijnen van orde. Die rechtspraak stelt dat wanneer de regelgever aan het overschrijden van een voorgeschreven termijn geen bijzondere gevolgen of sancties heeft verbonden, de overschrijding ervan niet tot gevolg heeft dat de betrokken overheid haar bevoegdheid verliest tot het stellen van de handeling waaraan de termijnvoorwaarde is gekoppeld. Omdat noch artikel 17, noch enig ander artikel van het Natuurdecreet enige sanctie of bijzonder gevolg verbindt aan het overschrijden van de termijn voor de afbakening van het VEN, kon dan ook worden aangenomen dat die termijn een termijn van orde is. Na het verstrijken van een termijn van orde kan de bevoegde overheid nog steeds op wettige wijze een beslissing treffen, zolang dat gebeurt binnen een redelijke termijn.

Daarbij komt dat de Raad van State zijn vroegere rechtspraak nogmaals bevestigde toen hij bij arrest van 1 februari 2008 uitspraak deed over een annulatieberoep tegen een afbakeningsbesluit betreffende een ander VEN-gebied (arrest nr. 179.253 in zake de Broqueville). Dat arrest handelde over de termijnen van artikel 21, §9, eerste lid, die betrekking hebben op de procedure voor vaststelling van een afbakeningsplan voor onderdelen van het VEN. Omdat een decretale bepaling ontbreekt die aan het verstrijken van die termijnen een sanctie verbindt, oordeelde de Raad van State dat de overschrijding van die termijnen er niet toe leidt dat de Vlaamse Regering niet meer bevoegd zou zijn om het afbakeningsplan defi-

nitief vast te stellen. De Raad van State beschouwde de bewuste termijnen dus als termijnen van orde en niet als vervaltermijnen.

A.1. De mogelijke gevolgen van het standpunt van de Raad van State inzake de termijn van artikel 17, §1, voor de afbakening van het VEN

De rechtsgevolgen van het arrest-Martens van 16 oktober 2008 zijn beperkt tot een klein aantal percelen van één afbakeningsplan. Toch moet gevreesd worden dat het arrest onrechtstreeks gevolgen zal hebben voor alle VEN-gebieden die krachtens de procedure van het Natuurdecreet zijn afgebakend. Alle besluiten van de Vlaamse Regering houdende definitieve vaststelling van het afbakeningsplan voor bepaalde Grote Eenheden Natuur (GEN) of Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO) dateren immers van 18 juli 2003 en zijn bijgevolg genomen buiten de termijn van artikel 17, §1, van het Natuurdecreet.

De termijn om bij de Raad van State een verzoek tot nietigverklaring van die besluiten in te dienen, is uiteraard al lang verstreken.

Onrechtstreeks kan echter wel de toepassing van alle bepalingen uit de gehele natuurwetgeving die voor het VEN gelden in het gedrang komen. Rechtsonderhorigen die geen vrede nemen met de verplichtingen die de natuurwetgeving verbindt aan het VEN, zouden immers voor de burgerlijke rechtbanken en strafrechtbanken kunnen opwerpen dat die verplichtingen niet op hen van toepassing zijn omdat de afbakening van het onderdeel van het VEN dat op hen betrekking heeft onwettig want buiten een vervaltermijn tot stand is gekomen. Indien de rechtbank het standpunt van de Raad van State zou volgen, dan zal zij, op grond van artikel 159 van de Grondwet, het betreffende afbakeningsbesluit ten aanzien van de in dat geding aanwezige partijen buiten toepassing moeten stellen. Bijgevolg zal ook de betrokken VEN-wetgeving dan niet meer op hen kunnen worden toegepast.

Er kan uiteraard niet met zekerheid gesteld worden dat de rechtbanken het standpunt van de Raad van State, ingenomen in het arrest-Martens, steeds zullen volgen of eerder geneigd zullen zijn om zich aan te sluiten bij de vroegere, gevestigde rechtspraak van de Raad van State en de wijze waarop daarin het onderscheid wordt gemaakt tussen termijnen van orde en

vervaltermijnen. Het ontstaan van uiteenlopende rechtspraak behoort tot de mogelijkheden, wat zeker niet wenselijk is.

Het geschetste probleem doet zich onder meer voor bij de toepassing van de artikelen van het Natuurdecreet die bepaalde gebods- of verbodsbepalingen bevatten met betrekking tot werkzaamheden in het VEN. Het doet zich eveneens voor bij de toepassing van de besluiten van de Vlaamse Regering waarin ter uitvoering van het Natuurdecreet dergelijke bepalingen zijn uitgevaardigd. Bij wijze van voorbeeld kan gewezen worden op artikel 25, §3, 2°, van het Natuurdecreet dat, behoudens individuele of algemene ontheffing, verbiedt om in het VEN bestrijdingsmiddelen te gebruiken (met uitzondering van sommige percelen van landbouwbedrijven), de vegetatie te wijzigen (tenzij met toepassing van een goedgekeurd bosbeheerplan), het bodemreliëf te wijzigen, het grondwaterpeil te verlagen of maatregelen te nemen die de bestaande ont- of afwatering versterken, en de structuur van waterlopen te wijzigen. Wat de uitvoeringsbesluiten betreft, vermelden we als voorbeeld artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 november 2003 houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid, dat een aantal extra verbodsbepalingen oplegt in het VEN: het introduceren van niet-inheemse planten (behoudens in een aantal limitatief opgesomde gevallen), het bij het beheer van bossen afwijken van de criteria voor duurzaam bosbeheer die werden vastgesteld ter uitvoering van artikel 41 van het Bosdecreet, en het scheuren van permanent grasland. Ook de boswetgeving zelf bevat specifieke verplichtingen voor het beheer van bossen die in het VEN liggen. Zo moeten de beheerplannen voor de bossen in het VEN die werden goedgekeurd na de inwerkingtreding van het Natuurdecreet, uitdrukkelijk de maatregelen vermelden die moeten worden genomen om de doelstellingen voor de ecologische functie van de bossen (overeenkomstig artikel 18 van het Bosdecreet) te realiseren. Dat wordt geëist door artikel 46 van het Bosdecreet. Het beheer in die bossen moet krachtens datzelfde artikel gebeuren in overeenstemming met het natuurrichtplan dat overeenkomstig artikelen 48 en 50 van het Natuurdecreet werd vastgesteld.

Een gelijksoortig probleem als het hiervoor geschetste betreft vergunningen of ontheffingen die zouden worden geweigerd omdat ze schadelijk zijn voor het VEN of die verleend worden onder voorwaarden die enkel zijn opgelegd ter wille van de bescherming van het VEN, maar waar de aanvragers van de ver-

gunning, de machtiging of de ontheffing zich niet in kunnen vinden. Na uitputting van de administratieve beroepsmogelijkheden tegen dergelijke beslissingen, kan de vergunningaanvrager bij de Raad van State immers een verzoek tot nietigverklaring tegen dergelijke beslissingen indienen. In de mate dat hij daarbij belang heeft en de beslissing louter gebaseerd is op de ligging van de betrokken percelen in of nabij het VEN, zou de Raad van State die beslissing kunnen vernietigen indien de verzoekende partij opwerpt dat het vaststellingsbesluit betreffende de afbakening van de betrokken GEN en GENO op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet worden verklaard omdat het op onwettige wijze tot stand is gekomen. Het laat zich raden dat als vermeende onwettigheid zal worden opgeworpen dat het afbakeningsbesluit in kwestie buiten de termijn van artikel 17 van het Natuurdecreet tot stand is gekomen en dat die termijn, met verwijzing naar het arrest-Martens, als een vervaltermijn moet worden beschouwd. Indien de Raad van State zijn eerder ingenomen standpunt inzake die termijn bevestigt, is de kans zeer reëel dat hij de beslissing inzake de vergunnings- of ontheffingsaanvraag zal vernietigen, in zoverre ze gebaseerd is op de VEN-afbakening.

De impact van het probleem op de beslissingen over vergunnings- of ontheffingsaanvragen mag niet onderschat worden. Het heeft namelijk niet alleen betrekking op de vergunnings- of ontheffingsprocedures in de natuurwetgeving die voor het VEN gelden. Het strekt zich ook uit tot alle andere vergunningsprocedures met ruimtelijke impact of met milieu-impact, zoals de procedures voor stedenbouwkundige vergunningen en milieuvergunningen. Dat is het gevolg van artikel 26bis, §§1 en 2, van het Natuurdecreet dat elke vergunningverlenende overheid opdraagt ervoor te zorgen dat er geen toestemming of vergunning verleend wordt voor een activiteit die onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN kan veroorzaken.

Rechtsonzekerheid ontstaat tevens wanneer een beroep wordt gedaan op bepaalde artikelen van het Natuurdecreet en hun uitvoeringsbepalingen die van een geheel andere orde zijn. Artikel 33, laatste lid, van het Natuurdecreet, dat het mogelijk maakt om voor elk natuurreservaat een uitbreidingszone binnen het VEN vast te stellen, waar dan conform artikel 37 van het decreet een recht van voorkoop geldt, is een dergelijk artikel. Daarbij aansluitend kunnen

artikelen 37 en 40 van het decreet vermeld worden, die, meer algemeen, een recht van voorkoop geven bij verkoop van onroerende goederen in het VEN aan respectievelijk het Vlaamse Gewest en de erkende terreinbeherende natuurverenigingen. Voor die laatste geldt dat recht voor de onroerende goederen die zij huren of in erfpacht hebben.

De afdwingbaarheid van de hele reglementering die erop gericht is in het VEN een specifiek beleid inzake natuurbehoud te voeren, komt dus op de helling te staan.

Het arrest-Martens leidt echter tevens tot rechtsonzekerheid wat betreft de betekenis van andere, maar met de termijnbepaling van artikel 17, §1, voor afbakening van het VEN vergelijkbare, termijnbepalingen. In eerste instantie moet hier melding gemaakt worden van de termijn van artikel 17, §1, voor de totstandkoming van de natuurrichtplannen voor het VEN. Die termijn is opgenomen in dezelfde bepaling als de termijn voor afbakening van het VEN, bedraagt tien jaar en vat op dezelfde dag aan als de termijn voor afbakening van het VEN, namelijk op de datum van inwerkingtreding van het Natuurdecreet. De rechtsonzekerheid betreft echter ook de termijnbepaling van artikel 27, §2, 1°, derde lid, van het Natuurdecreet. Die bepaling betreft de afbakening van 150.000 ha natuurverwevingsgebieden en de totstandkoming van de natuurrichtplannen voor die gebieden. Het is een spiegelbepaling van artikel 17, §1, tweede lid.

Tot dusver zijn er slechts vier natuurrichtplannen vastgesteld die, ten minste ten dele, betrekking hebben op VEN-gebied. Drie ervan zijn in 2008 vastgesteld, maar na 20 januari 2008 en bijgevolg buiten de termijn van artikel 17, §1, tweede lid, van het Natuurdecreet. Een vierde is in december 2007 vastgesteld en dus binnen de door het decreet bepaalde termijn. Het is het enige natuurrichtplan dat deels ook betrekking heeft op natuurverwevingsgebied. Aangezien artikel 27, §2, voor het opstellen van natuurrichtplannen voor natuurverwevingsgebieden dezelfde termijn heeft bepaald als voor het opstellen van dergelijke plannen voor het VEN, is dat ene natuurrichtplan ook binnen de termijn van artikel 27, §2, tot stand gekomen. Het daarin betrokken natuurverwevingsgebied is niet afgebakend op basis van de procedure van het Natuurdecreet, maar wel door een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Tot nog toe is er nog geen

gebruikgemaakt van de procedure van het Natuurdecreet voor de afbakening van natuurverwevingsgebieden.

A.2. Het belang van het VEN

Door de 37 besluiten van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 die werden genomen op basis van de procedure van artikel 21 van het Natuurdecreet, werd in totaal 86.823 ha VEN-gebied afgebakend. Daarvan is momenteel nog 84.814 ha rechtsgeldig. De omvang van dat gebied duidt reeds op zich op het belang van het VEN en van de reglementering die beoogt om in het VEN een specifiek beleid inzake natuurbehoud te voeren. Daarbij moet opgemerkt worden dat in het VEN natuur de hoofdfunctie is, terwijl in het natuurverwevingsgebied de natuurfunctie nevensgeschikt is.

De afbakening van en het natuurbehoud in het VEN behoort dan ook tot de kern van het gebiedsgericht beleid in het Vlaamse Gewest. Dat blijkt voornamelijk uit hoofdstuk V, Gebiedsgericht beleid, van het Natuurdecreet. Dat hoofdstuk bevat zowel een specifieke afdeling die gewijd is aan de afbakening van en het natuurbeleid in het VEN (afdeling 1: artikelen 17 tot en met 26bis), als een afdeling met algemene maatregelen voor de bescherming van het natuurlijk milieu (afdeling 4: artikelen 37 tot en met 50). Hier komen instrumenten ter sprake zoals verwerving (cf. recht van voorkoop), natuurinrichting en natuurrichtplannen. Het is altijd mogelijk om die instrumenten in het VEN in te zetten. Voor sommige instrumenten geldt dat zij krachtiger kunnen worden ingezet in het VEN, dan bijvoorbeeld in het IVON (Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk) of in gebieden met een groene ruimtelijke bestemming die geen deel uitmaken van het VEN.

Naast het juridische en beleidsmatige belang van de gebiedscategorie 'Vlaams Ecologisch Netwerk', is er nog de biologische waarde van het al afgebakende VEN: meer dan 80% van de oppervlakte van het huidige VEN heeft een hoge tot zeer hoge biologische waarde. Het grootste aandeel (40%) wordt ingenomen door zeer waardevolle natuur (Natuurrapport 2007. Toestand van de natuur in Vlaanderen: cijfers voor het beleid. Mededeling van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek nr. 4, Brussel, p. 200).

Het VEN is ook van bijzonder belang als instrument voor de implementatie van richtlijn 79/409/EEG van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand,

de zogenaamde Vogelrichtlijn, en van richtlijn 92/43/EEG van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitat en de wilde flora en fauna, de zogenaamde Habitatrictlijn. Daarop werd al gewezen tijdens de parlementaire voorbereiding van het Natuurdecreet (*Parl. St.* VI. Parl. 1996-97, nr. 690/1, p. 13). Er werd opgemerkt dat het evident is dat de internationaal beschermde of belangrijke gebieden deel uitmaken van het VEN of het IVON. De habitatrictlijngebieden en de vogelrichtlijngebieden die werden vastgelegd via artikel 1, §2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 1988 tot aanwijzing van speciale beschermingszones in de zin van artikel 4 van de Vogelrichtlijn, behoren logischerwijze, aldus de memorie van toelichting, tot het VEN. Delen van die gebieden die bij de definitieve afbakening niet tot het VEN zouden behoren, moeten in de regel opgenomen worden in het IVON, volgens de toelichting. Ook wat de vogelrichtlijngebieden betreft die via artikel 1, §3, van het besluit van 17 oktober 1988 zijn bepaald, stelt de toelichting dat grote delen ervan zouden moeten behoren tot het VEN en dat de delen die niet in het VEN worden opgenomen in de regel moeten worden opgenomen in het IVON.

Het voorgaande houdt uiteraard verband met een van de algemene doelstellingen van het natuurbeleid, opgenomen in artikel 7 van het Natuurdecreet. Krachtens dat artikel moet het beleid inzake natuurbehoud en de vrijwaring van het natuurlijke milieu gericht zijn op het nemen van alle maatregelen die nodig zijn voor de uitvoering van internationale overeenkomsten of verdragen betreffende het natuurbehoud of van akten betreffende het natuurbehoud, met inbegrip van Europese richtlijnen, vastgesteld op grond van internationale verdragen.

Eind 2006 bevatte het afgebakende VEN ongeveer 55% van de habitatrictlijngebieden (Natuurrapport 2007. Toestand van de natuur in Vlaanderen: cijfers voor het beleid. Mededeling van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek nr. 4, Brussel, p. 179). Volgens een mededeling van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek van 26 januari 2009 maakt op dit ogenblik 55.581 ha van de habitatrictlijngebieden deel uit van het op basis van het Natuurdecreet afgebakende VEN (min de vernietigde of opgeheven onderdelen ervan). Dat is 53% van de habitatrictlijngebieden. Tevens maakt 23.679 ha van de vogelrichtlijngebieden deel uit van het VEN. Dat is 24% van de vogelrichtlijngebieden. De overlapping van de in het VEN opgenomen habitatrictlijngebieden en vogelrichtlijngebieden bedraagt 17.711 ha.

Het vrijwaren van de op basis van het Natuurdecreet afgebakende VEN-gebieden, met uitzondering van een aantal percelen die inmiddels uit het VEN zijn getild als gevolg van de gedeeltelijke vernietiging door de Raad van State van sommige besluiten die VEN-gebieden hebben afgebakend, is dan ook van uitzonderlijk algemeen belang. Dat geldt evenzeer voor de afdwingbaarheid van de reglementering die erop gericht is in het VEN een specifiek beleid inzake het natuurbehoud te voeren.

A.3. Een oplossing voor de gevolgen van het arrest van 16 oktober 2008

Dit voorstel van decreet biedt het hoofd aan de geschetste problemen door middel van twee interpretatieve bepalingen.

De eerste bepaling legt uit hoe de termijnbepaling van artikel 17, §1, tweede lid, van het Natuurdecreet voor de afbakening van 125.000 ha VEN moet worden begrepen, namelijk als een termijn waarvan de overschrijding niet leidt tot bevoegdheidsverlies van de Vlaamse Regering om met toepassing van artikel 21 van het Natuurdecreet een afbakeningsplan voor GEN of GENO vast te stellen.

De tweede bepaling legt uit hoe de termijnbepaling van datzelfde artikel voor de totstandkoming van de natuurrichtplannen voor het VEN moet worden begrepen.

Specifiek aan een interpretatieve decreetsbepaling is dat ze de te interpreteren bepaling formeel niet wijzigt, maar wel de draagwijdte ervan. Op alle feiten en situaties die onder het toepassingsgebied van de geïnterpreteerde decreetsbepaling vallen, moet voortaan door alle overheden, waaronder de rechtbanken, deze interpretatie worden toegepast, ook op feiten die zich hebben voorgedaan tussen de inwerkingtreding van de geïnterpreteerde bepaling en de totstandkoming van het interpretatieve decreet¹. De interpretatieve bepaling legt dus met terugwerkende kracht een andere bepaling uit en verklaart ze. De interpretatieve bepaling grijpt echter niet in in rechtsgedingen waarover al een rechterlijke uitspraak bestaat die in kracht van gewijsde is gegaan².

Een interpretatieve wet (of interpretatief decreet) kan volgens de rechtsleer dan ook slechts onder twee voorwaarden worden toegestaan. De eerste is dat er een vroegere wet (of decreet) is die rechtsonzekerheid veroorzaakt omdat ze onduidelijk, onzeker of controversieel is³. Dat betekent dat de geïnterpreteerde bepaling voor meer dan een interpretatie vatbaar is, hetzij door een initiële vaagheid, hetzij door recente ontwikkelingen. De tweede voorwaarde om gebruik te maken van een interpretatieve wet, is dat ze tot doel heeft de rechtsonzekere toestand te verhelpen, wat enkel kan door een van de mogelijke interpretaties te kiezen die redelijkerwijze in de geïnterpreteerde bepaling besloten lag⁴. Die voorwaarde houdt in dat een interpretatieve bepaling geen nieuw recht mag bevatten.

Met betrekking tot de definitie van een interpretatieve wet en de voorwaarden waaronder het gebruik ervan wordt toegestaan, is het Hof van Cassatie dezelfde mening toegedaan als de rechtsleer. Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Cassatie is een interpretatieve wet een wet (of decreet) die betreffende een punt waar de rechtsregel onzeker of betwist is, een oplossing geeft die door de rechtspraak had kunnen worden aangenomen⁵.

Het Grondwettelijk Hof zit sinds enkele jaren op dezelfde lijn wat de twee intrinsieke kenmerken betreft die de heersende rechtsleer en de cassatierechtspraak toedichten aan een interpretatieve wet. In zijn huidige rechtspraak omschrijft het Grondwettelijk Hof een interpretatieve wet als een wet die aan een wetsbepaling de betekenis geeft die de wetgever bij de aanneming ervan heeft willen geven en die zij redelijkerwijze kon krijgen⁶.

De twee voorgestelde interpretatieve bepalingen beantwoorden aan de voorwaarden die door de rechtsleer en de rechtspraak worden gesteld. Dat wordt verder toegelicht en aangetoond bij de bespreking van artikel 2 van het voorstel.

Meer bepaald wordt daar aangetoond dat de gewraakte termijnbepaling uit artikel 17, §1, tweede

¹ J. VAN NIEUWENHOVE, "Interpretatieve wetten en behoorlijke regelgeving", *T.V.W.*, 1999, 130.

² J. VAN NIEUWENHOVE, *l.c.* 130.

³ W. VERRIJDT, "De interpretatieve wet: retroactiviteit en rechtszekerheid", *T.B.P.* 2007/5, p. 269, nr. 15.

⁴ W. VERRIJDT, *l.c.* p. 270, nr. 16.

⁵ Zie F. DEWAELE, "Interpretatie en de tegenstrijdigheid tussen decreet en de parlementaire voorbereidingsstukken", noot onder Arbitragehof, arrest nr. 193/2004 van 24 november 2004, *R.W.* 2004-2005, p. 1498-1499, nr. 10.

⁶ Arbitragehof, nr. 102/2006, 21 juni 2006, overweging B.5.2.

lid, van het Natuurdecreet mag worden beschouwd als een bepaling waarover in de rechtspraak (sinds het arrest-Martens) tweestrijd of verwarring bestaat. Bovendien wordt bij de bespreking van artikel 2 aangetoond dat een interpretatief decreet dat bepaalt dat met de bewuste termijn enkel bedoeld wordt dat de Vlaamse Regering er moet naar streven om binnen die termijn 125.000 ha VEN af te bakenen, zonder dat zij buiten die termijn haar bevoegdheid daartoe verliest, aan artikel 17, §1, een interpretatie geeft die door de rechtspraak had kunnen worden aangenomen.

Een dergelijke interpretatieve bepaling zal bijgevolg de rechtszekerheid herstellen.

In dat kader moet ook nog opgemerkt worden dat de interpretatieve bepaling voorgesteld in artikel 2 niet beoogt om terug te komen op in kracht van gewijsde getreden beslissingen.

Wat hierboven gesteld is over de eerste interpretatieve bepaling, geldt evenzeer voor de voorgestelde interpretatieve bepaling die betrekking heeft op de eveneens in artikel 17, §1, tweede lid, opgenomen termijn voor het opstellen van natuurrichtplannen voor het VEN.

Aangezien het decreet van 12 december 2008 houdende diverse bepalingen inzake energie, leefmilieu, openbare werken, landbouw en visserij enerzijds wel de termijnbepaling van artikel 17, §1, voor het opstellen van natuurrichtplannen voor het VEN opheft, maar anderzijds in artikel 48 van het Natuurdecreet een nieuwe termijn invoert voor de vaststelling van natuurrichtplannen voor VEN-gebieden die via gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden afgebakend, voorziet artikel 3 van dit voorstel in de opheffing van die nieuwe termijnbepaling. Dat gebeurt uiteraard om soortgelijke problemen te voorkomen als deze die zich nu voordoen ten aanzien van de termijnen van artikel 17, §1. De door het laatst vermelde decreet in artikel 48 ingevoerde termijnbepaling is namelijk van een zelfde orde als de termijn waarover het arrest-Martens zich heeft uitgesproken. Het is ook een planningsbepaling die aan de overheid een operationele doelstelling of beleidsdoelstelling oplegt.

De nieuwe termijn die het decreet van 12 december 2008 in artikel 48 invoert, geldt ook voor de vaststelling van natuurrichtplannen voor bepaalde speciale beschermingszones. Artikel 3 van het voorstel zorgt

er daarom voor dat ook voor die gebieden de termijnbepaling wordt opgeheven.

Dit voorstel van decreet bevat geen interpretatieve bepalingen voor de termijnen van artikel 27, §2, 1°, van het Natuurdecreet die betrekking hebben op het natuurverwevingsgebied. Nochtans zijn die termijnen op exact dezelfde wijze geformuleerd als die van artikel 17, §1. Dit voorstel bevat geen interpretatieve bepalingen voor die termijnen, enerzijds omdat er nog geen natuurverwevingsgebied is afgebakend op basis van het Natuurdecreet en, anderzijds, omdat het enige natuurrichtplan dat ook betrekking heeft op natuurverwevingsgebied, afgebakend via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, is vastgesteld binnen de termijn vooropgesteld door artikel 27, §1, 1°. Er is dus geen enkele behoefte aan een interpretatieve bepaling. Het voorstel van decreet bevat echter evenmin bepalingen tot opheffing van de termijnbepalingen van artikel 27, §1, omdat, enerzijds, de afbakening van het natuurverwevingsgebied nu gebeurt via gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen in plaats van via de procedure van het Natuurdecreet en, anderzijds, omdat de termijn voor het vaststellen van natuurrichtplannen voor de natuurverwevingsgebieden wordt opgeheven door het decreet van 12 december 2008 houdende diverse bepalingen inzake energie, leefmilieu, openbare werken, landbouw en visserij (artikel 52) zonder dat het voor die gebieden een nieuwe termijn voor het vaststellen van de bewuste plannen invoert.

B. Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Artikel 2, 1°, bevat een interpretatieve bepaling voor de termijn van artikel 17, §1, tweede lid, voor de afbakening van 125.000 ha Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).

Het legt met andere woorden de termijn uit waarover de Raad van State in arrest nr. 187.115 van 16 oktober 2008 heeft geoordeeld dat het een vervaltermijn is. Volgens dat arrest had de Vlaamse Regering geen bevoegdheid meer om afbakingsplannen vast te

stellen zodra de termijn van vijf jaar na de inwerking-treding van het Natuurdecreet was overschreden.

Door het bewuste arrest is grote verwarring ontstaan over de betekenis van die termijnbepaling. Er werd namelijk altijd van uitgegaan dat de bepaling van artikel 17, §1, betreffende de afbakening van het VEN louter een beleidsdoelstelling is met een tijdhorizon en zeker geen vervaltermijn. Die opvatting is op meerdere gronden gebaseerd.

Dat de bewuste termijn moet worden beschouwd als een beleidsdoelstelling en niet als een vervaltermijn, blijkt uit de memorie van toelichting bij het Natuurdecreet. Daarin wordt over artikel 17, §1, het volgende gesteld:

“De operationele doelstelling geeft aan dat er effectief voor het VEN een oppervlakte van 125.000 ha moet gerealiseerd worden. Om deze oppervlakte af te bakenen binnen een periode van max. 5 jaar, dient de uitvoering onmiddellijk te worden gestart. Deze doelstelling zal expliciet als bindende actie worden ingebracht in het natuurbeleidsplan 1997-2001 en in die hoedanigheid worden uitgewerkt en opgevolgd via de voorziene milieujaarprogramma's. De Vlaamse regering zal dan ook alle nodige initiatieven nemen om tot realisatie van deze taakstelling te komen, met inbegrip van gewestplanwijzigingen.” (*Parl. St.* VI. Parl. 1996-97, nr. 690/1, p. 12).

Op basis van dat onderdeel van de memorie van toelichting is ook de auditeur in de zaak die heeft geleid tot het besproken arrest van 16 oktober 2008 tot het besluit gekomen dat de stelling dat de Vlaamse Regering na het verstrijken van de bedoelde termijn van vijf jaar niet meer over de bevoegdheid zou beschikken om de afbakening te realiseren, niet te rijmen valt met de bedoeling van de decreetgever om de afbakening zo snel mogelijk te realiseren. Het standpunt van auditeur G. De Bleekere luidde meer bepaald als volgt:

“Uit de toelichting blijkt dat de decreetgever de bedoelde termijn van vijf jaar heeft ingeschreven als operationele doelstelling om de afbakening zo snel mogelijk te realiseren. Dit blijkt onder meer uit de opdracht aan de Vlaamse Regering om de uitvoering onmiddellijk te starten. In die context kan de stelling van verzoekende partij niet bijgetreden worden: het zou enigszins absurd zijn te besluiten dat de Vlaamse Regering na het verstrijken van de bedoelde termijn van vijf jaar niet meer over de bevoegdheid zou

beschikken om de afbakening te realiseren aangezien dit haaks staat op de bedoeling van de decreetgever om de afbakening zo snel mogelijk te realiseren. Het standpunt van verzoekende partij valt dan ook niet te rijmen met de ratio legis van artikel 17, §1, tweede lid, van het Natuurdecreet. Het onderdeel is ongegrond.” (Verslag nr. 146.512/X-11.723 van 31 augustus 2007).

Het arrest-Martens is dan ook zonder meer tot stand gekomen op andersluidend advies van het auditoraat.

In de rechtsleer wordt de bepaling van artikel 17, §1, betreffende de afbakening van het VEN opgevat als een algemene kwantitatieve doelstelling met een tijdhorizon die als doelstelling veeleer thuishoort in beleidsplannen dan in wetgeving⁷. Nergens wordt geopperd dat die bepaling eventueel zou kunnen worden beschouwd als een vervaltermijn. Integendeel, indien er al iets over de termijn voor de afbakening van het VEN wordt opgemerkt, is het dat er geen sanctie is verbonden aan de schending van die termijn in het decreet⁸.

Het arrest staat ook in schril contrast met de vroegere, gevestigde rechtspraak van de Raad van State. Die houdt in dat wanneer de regelgever aan het overschrijden van een voorgeschreven termijn geen bijzondere gevolgen of sancties heeft verbonden, de overschrijding ervan niet tot gevolg heeft dat de betrokken overheid haar bevoegdheid verliest om de handeling te stellen waaraan de termijnvoorwaarde is gekoppeld.

Er werd van uitgegaan dat de Raad van State die rechtspraak zou voortzetten bij de behandeling van het annulatieberoep dat geleid heeft tot het arrest nr. 187.115 van 16 oktober 2008 in zake Martens. In een arrest van 1 februari 2008 betreffende een annulatieberoep tegen een afbakingsbesluit van een ander VEN-gebied, was de Raad van State nog tot de conclusie gekomen dat de termijnen die vermeld worden in artikel 21, §9, eerste lid, van het Natuurdecreet (aan het overschrijden van die termijnen is evenmin een sanctie verbonden als aan het overschrijden van de termijnen van artikel 17, §1) geen vervaltermijnen

⁷ G. VAN HOORICK, “Natuurbeleidsplanning en ruimtelijke planning. Hoe naar een ecologisch netwerk?”, *T.R.O.S.* 2001, nr. 21, p. 20-22.

⁸ A. CARETTE, “De afbakening van Vlaams Ecologisch Netwerk en haar gevolgen”, *T.M.R.* 2004, p. 274.

zijn en dus niet leiden tot bevoegdheidsverlies⁹. De Raad van State kwam in zijn arrest tot het volgende besluit:

“Bij gebrek aan enige decretale bepaling die aan het verstrijken van de termijn bepaald in artikel 21, §9, eerste lid, van het Natuurbehouddecreet het verval van het voorlopig vastgestelde afbakeningsplan verbindt, wordt aangenomen dat de overschrijding van die termijn niet tot gevolg heeft dat de Vlaamse Regering niet meer bevoegd zou zijn om het afbakeningsplan definitief vast te stellen. De laattijdige bekendmaking van het besluit in het Belgisch Staatsblad tast, om dezelfde redenen, de regelmatigheid ervan niet aan.”

Dat arrest ligt bijgevolg in de lijn van de gevestigde rechtspraak. Het bevestigde ook het standpunt van de rechtsleer dat de termijnen van artikel 21 van het Natuurdecreet termijnen van orde zijn¹⁰.

Behalve dat het Natuurdecreet noch voor de termijnen van artikel 21, §9, noch voor die van artikel 17, §1, een sanctie verbindt aan de overschrijding ervan, moet worden opgemerkt dat de formulering van de termijnen in artikel 21, §9, gelijkaardig is aan de wijze waarop de termijn van artikel 17, §1, tweede lid, voor de afbakening van het VEN is geformuleerd.

Het arrest in de zaak-Martens is aan dit alles tegengesteld. De Raad van State besloot dat, ingevolge de ‘duidelijke tekst’ van artikel 17, §1, tweede lid, van het Natuurdecreet, de Vlaamse Regering na het verstrijken van de termijn van vijf jaar op 18 juli 2003 geen bevoegdheid tot definitieve vaststelling van het afbakeningsplan meer had. De Raad sloot zich hiermee aan bij het standpunt van de verzoekende partij die de bewuste termijnbepaling van artikel 17 beschouwde als een klare en duidelijke tekst waartegen bijgevolg de parlementaire voorbereiding niet mag worden aangevoerd (om er een andere betekenis aan te geven). De Raad van State heeft echter evengoed een interpretatie gegeven aan die termijnbepaling – een interpretatie die niet blijkt uit de tekst van artikel 17. De tekst van dat artikel of van een ander artikel uit het Natuurdecreet voorziet immers niet in een bijzonder gevolg of sanctie bij overschrijding van de termijn van artikel 17. Daarom is de tekst op dat

punt niet ‘klaar en duidelijk’ en behoeft hij wel degelijk interpretatie. De interpretatie door het arrest is strijdig met de bedoeling van de decreetgever en met de betekenis die rechtspraak en rechtsleer geven aan een wettelijke termijn in het geval dat, zoals hier, de regelgever geen sancties heeft verbonden aan de overschrijding van die termijn.

Het mag dan ook duidelijk zijn dat de interpretatieve bepaling van artikel 2, 1°, beoogt om een einde te maken aan de rechtsonzekerheid die ontstaan is door het arrest-Martens. Artikel 2, 1°, doet dit door aan de termijnbepaling van artikel 17, §1, voor afbakening van het VEN de betekenis te geven die de decreetgever heeft willen geven en die deze bepaling ook redelijkerwijs kon krijgen, gelet op al wat hiervoor is gesteld.

Artikel 2, 2°, bevat een interpretatieve bepaling voor de termijn voor de totstandkoming van de (alle) natuurrichtplannen voor het VEN, die is opgenomen in artikel 17, §1, van het Natuurdecreet.

Krachtens het tweede lid van artikel 17, §1, moet de Vlaamse Regering niet alleen 125.000 ha VEN afbakenen, maar ook zorg dragen voor de totstandkoming van natuurrichtplannen binnen de periode van tien jaar na de inwerkingtreding van het Natuurdecreet. De Raad van State heeft in het arrest-Martens geen oordeel geveld over de aard van deze laatste termijn. Toch heeft de Raad van State over het gehele tweede lid van artikel 17, §1, gesteld dat het een ‘duidelijke tekst’ is. Bovendien is de termijn voor het opstellen van de natuurrichtplannen grosso modo op dezelfde wijze geformuleerd als de eveneens in het tweede lid opgenomen doelstelling voor de afbakening van het VEN. De termijn voor vaststelling van de natuurrichtplannen neemt ook hetzelfde vertrekpunt als de termijn voor afbakening van 125.000 ha VEN, namelijk de datum van inwerkingtreding van het decreet (20 januari 1998).

In beide gevallen betreft het een ‘globale’ termijn-doelstelling: zowel de verplichting voor afbakening van het VEN binnen de termijn van vijf jaar als de verplichting tot het opstellen van natuurrichtplannen voor het VEN binnen de termijn van tien jaar, heeft betrekking op de hele af te bakenen oppervlakte van 125.000 ha VEN.

Dat alles maakt dat er een zeer reëel risico bestaat dat het standpunt van de Raad van State inzake de aard van de termijn voor afbakening van het gehele VEN

⁹ R.v.St. 1 februari 2008, nr. 179.253, De Brocqueville.

¹⁰ A. CARETTE, *l.c.*, p. 278.

doorgetrokken wordt naar de termijn voor vaststelling van alle natuurrichtplannen voor het VEN die in dezelfde bepaling is opgenomen.

Net zoals voor de eerste termijn, zou dat dan in strijd zijn met de bedoeling van de decreetgever. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu komt deze tweede termijn enkel aan bod bij de bespreking van de eerste termijn. Uit het hoger, bij de bespreking van artikel 2, 1°, van het voorstel, vermelde citaat uit die memorie heeft de auditeur in de zaak-Martens geconcludeerd, zoals al werd opgemerkt, dat de decreetgever de termijn van artikel 17, §1, voor afbakening van het VEN heeft ingeschreven als een operationele doelstelling om de afbakening zo snel mogelijk te realiseren en dat het absurd zou zijn te besluiten dat de Vlaamse Regering na het verstrijken van die termijn van vijf jaar niet meer over de bevoegdheid zou beschikken om de afbakening te realiseren. Dat zou immers haaks staan op de bedoeling van de decreetgever om de afbakening zo snel mogelijk te realiseren, aldus de auditeur. Logischerwijze moet dan dezelfde conclusie worden getrokken wat betreft de andere operationele doelstelling van artikel 17, §1, die de termijn van tien jaar voor vaststelling van de natuurrichtplannen voor dat VEN betreft.

Tevens moet opgemerkt worden dat het decreet ook aan het overschrijden van deze termijn geen sancties heeft gekoppeld.

De interpretatieve bepaling van artikel 2, 2°, beoogt bijgevolg komaf te maken met de onzekerheid die, door het arrest Martens, ook voor de termijn van artikel 17, §1, betreffende de totstandbrenging van de natuurrichtplannen is ontstaan. Het doet dit, zoals hiervoor is aangetoond, door aan de bewuste termijnbepaling een betekenis te geven die de decreetgever heeft beoogd en die deze bepaling ook redelijkerwijs kon krijgen.

Artikelen 51 en 52 van het nog niet gepubliceerde decreet van 12 december 2008 houdende diverse bepalingen inzake energie, leefmilieu, openbare werken, landbouw en visserij voorzien in de schrapping uit respectievelijk artikel 17, §1, en artikel 27, §2, van de termijn voor vaststelling van natuurrichtplannen voor het VEN en de natuurverwevingsgebieden. Desondanks blijft het tweede onderdeel van de interpretatieve bepaling nodig. De schrapping van de termijn voor vaststelling van natuurrichtplannen gebeurt

immers niet voor het verleden, terwijl er wel reeds natuurrichtplannen voor het VEN zijn vastgesteld buiten de in artikel 17, §1, voorziene termijn.

Artikel 3

Wat de vaststelling van natuurrichtplannen voor de natuurverwevingsgebieden betreft, voert het decreet van 12 december 2008 geen nieuwe termijnbepaling in. Maar, voor de vaststelling van natuurrichtplannen voor het VEN doet het dat wel. Artikel 58 van het bewuste decreet, dat artikelen 48 tot en met 50 van het decreet van 21 oktober 1997 vervangt, stelt in artikel 48, §1, eerste zin, enerzijds de vaststelling van natuurrichtplannen voor elk gebied dat behoort tot het VEN verplicht en, anderzijds, bepaalt dat die vaststelling moet gebeuren binnen een termijn van vijf jaar “na de vaststelling van het VEN-gebied overeenkomstig artikel 17, §3”. Aangezien artikel 17, §3, van het Natuurdecreet louter betrekking heeft op VEN-gebieden die vastgesteld zijn door een afbakening in overdruk als GEN of GENO in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP), geldt de verplichting tot opmaak van natuurrichtplannen enkel voor VEN-gebieden afgebakend door een gewestelijk RUP. Dat wordt bevestigd door de tweede zin van artikel 48, §1, die het opstellen van een natuurrichtplan voor een VEN-gebied vastgesteld via de procedure van artikel 21 van het Natuurdecreet, facultatief stelt.

Het vertrekpunt van de termijn voor het vaststellen van natuurrichtplannen voor VEN-gebied afgebakend door een gewestelijk RUP, is vanzelfsprekend niet langer zoals in artikel 17, §1, een gemeenschappelijke, in het verleden liggende datum, namelijk die van de inwerkingtreding van het Natuurdecreet, maar wel de datum waarop een gebied via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan als GEN of GENO is afgebakend.

Gelet op de wijze waarop het arrest-Martens de termijn voor afbakening van het VEN heeft geïnterpreteerd, bestaat echter het risico dat ook deze nieuwe termijn als een vervaltermijn zal worden geïnterpreteerd, wat niet de bedoeling is. Men wilde die termijn als operationele doelstelling behouden. De bewuste bepaling kan dan ook omschreven worden als een ‘plannings’-bepaling. Dergelijke bepalingen horen evenwel, net zoals de vroegere termijnbepalingen van artikel 17, §1, veeleer thuis in beleidsplannen dan in decreetteksten. In dat opzicht kan nu verwezen wor-

den naar artikel 11, §2, 1°, van het Natuurdecreet, zoals vervangen door het decreet van 12 december 2008. Dit onderdeel van artikel 11, §2, bepaalt voor het natuurbeleidsplan welke onderdelen het deelplan voor het gebiedsgericht beleid moet bevatten. Zo moet het onder meer een nadere uitwerking van het gebiedsgerichte beleid bevatten dat wordt ingebracht in het kader van het ruimtelijk beleid, en een invulling van het VEN en het IVON. Daarnaast moet het ook, wat nieuw is, een vooruitblik bevatten “op het tempo en de situering van de op te maken natuurrichtplannen in de betrokken planperiode”. Het natuurbeleidsplan is thans dus een geschikt beleidsinstrument om beleidsdoelen, waaronder termijnen, voorop te stellen voor de opmaak van, onder meer, natuurrichtplannen voor het VEN en om na te gaan of die beleidsdoelen worden gerespecteerd. Zoals de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie, leefmilieu, openbare werken, landbouw en visserij het aangeeft, heeft de wijziging die dat decreet doorvoert in de bepalingen van artikel 11 van het Natuurdecreet, als voordeel “dat het natuurrichtplanbeleid hierdoor aan de deliberatieprocessen onderworpen wordt van het Milieubeleidsplan, wat maakt dat de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement periodiek zullen toezien op de vooruitgang van de werkzaamheden” (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1816/1, p. 15*).

Het voorgaande geldt ook voor de termijn die artikel 58 van het decreet van 12 december 2008 in artikel 48 van het Natuurdecreet heeft ingevoerd voor de vaststelling van natuurrichtplannen voor de speciale beschermingszones. Krachtens artikel 48, §1, moet voor elke speciale beschermingszone een natuurrichtplan worden vastgesteld “binnen de 5 jaar na aanwijzing van de speciale beschermingszone overeenkomstig artikel 36bis, §9”. De verwijzing naar artikel 36bis, §9, impliceert dat de termijnbepaling enkel betrekking heeft op speciale beschermingszones ter uitvoering van de Habitatrictlijn (habitatrictlijngebieden) en niet op speciale beschermingszones ter uitvoering van de Vogelrichtlijn (vogelrichtlijngebieden).

Conclusie: de termijn die het decreet van 12 december 2008 in artikel 48 heeft ingevoerd voor de vaststelling van natuurrichtplannen voor de gebieden van het VEN die via de ruimtelijke uitvoeringsplannen worden afgebakend, en voor de speciale beschermingszones aangewezen overeenkomstig artikel 36bis, §9, is louter een beleidsdoelstelling. In die zin is deze termijn van dezelfde orde als de termijn van artikel

17 waarover de Raad van State in het arrest-Martens heeft geoordeeld dat het een vervaltermijn is. Om die reden en aangezien het bepalen van termijnen voor vaststelling van natuurrichtplannen als beleidsdoelstelling, net zoals de voortgangsbewaking ervan, beter gebeurt in het kader van het natuurbeleidsplan, wordt die termijn uit artikel 48 geschrapt.

Doordat artikel 3 van het voorstel van decreet de termijnbepaling van artikel 48, §1, voor de vaststelling van natuurrichtplannen voor VEN-gebieden afgebakend door ruimtelijke uitvoeringsplannen, opheft, is er ook geen reden meer om het onderscheid te behouden tussen de (verplichte) vaststelling van natuurrichtplannen voor deze VEN-gebieden en de facultatieve vaststelling van dergelijke plannen voor de VEN-gebieden die via de procedure van artikel 21 van het Natuurdecreet zijn afgebakend. De vaststelling van natuurrichtplannen wordt daarom voor alle VEN-gebieden facultatief gesteld, ongeacht of ze afgebakend zijn via het Natuurdecreet of via ruimtelijke uitvoeringsplannen.

De vaststelling van natuurrichtplannen voor speciale beschermingszones blijft verplicht. Deze verplichting geldt zowel voor de speciale beschermingszones aangewezen ter uitvoering van de Habitatrictlijn, als voor de speciale beschermingszones aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn.

Artikel 4

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Bart MARTENS

Tinne ROMBOUTS

Patrick LACHAERT

Erik MATTHIJS

Karlos CALLENS

André VAN NIEUWERKE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 4

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Artikel 17, tweede lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, gewijzigd bij decreten van 19 juli 2002, 19 mei 2006 en 12 december 2008, wordt, wat de termijnen van 5 jaar en 10 jaar betreft, uitgelegd als volgt:

- 1° de termijn van 5 jaar waarbinnen de Vlaamse Regering na de inwerkingtreding van dit decreet een effectief te realiseren oppervlakte van 125.000 ha moet afbakenen, is de termijn waarbinnen de Vlaamse Regering ernaar streeft om die afbakening te realiseren, zonder dat de overschrijding ervan tot gevolg heeft dat de Vlaamse Regering zijn bevoegdheid verliest tot vaststelling van een afbakeningsplan voor een onderdeel van het Vlaams Ecologisch Netwerk;
- 2° de termijn van 10 jaar waarbinnen de Vlaamse Regering na de inwerkingtreding van dit decreet zorg draagt voor de totstandkoming van de natuurrichtplannen, is de termijn waarbinnen de Vlaamse Regering naar die totstandkoming streeft, zonder dat de overschrijding ervan tot gevolg heeft dat de Vlaamse Regering zijn bevoegdheid verliest tot vaststelling van die plannen.

Artikel 3

In artikel 48 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 12 december 2008, wordt §1 vervangen door wat volgt:

“§1. Voor elke speciale beschermingszone wordt een natuurrichtplan vastgesteld. Voor elk gebied dat behoort tot het VEN of het IVON en voor de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden of de met één van deze gebieden vergelijkbare bestemmingsgebieden aangewezen op de plannen van aanleg of op de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, kan er een natuurrichtplan worden vastgesteld.”

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Bart MARTENS

Tinne ROMBOUTS

Patrick LACHAERT

Erik MATTHIJS

Karlos CALLENS

André VAN NIEUWKERKE
